

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 159/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. augusta 2005 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., B., zastúpenej advokátkou JUDr. E. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 381/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. júna 2005 doručená sťažnosť E. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 381/00 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 12. mája 2000 na okresnom súde návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov proti odporcovi F. K., ktorý následne doplnila svojím podaním zo 7. mája 2002. Od podania návrhu okresný súd vo veci nekonal až dovtedy, keď vec bola pridelená sudkyňi JUDr. M., ktorá nariadila termín pojednávania na 1. marec 2004. Ďalšie pojednávanie nariadené na 27. apríl 2005 bolo

zrušené. Podľa sťažovateľky súd vo veci nekonal a nekoná tak, aby sa vo veci rozhodlo, a vzhľadom na uvedené má sťažovateľka obavu, že vo veci sa nekoná aj vďaka odporcovi a jeho vzťahu k sudcom okresného súdu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prejednaní jej sťažnosti vydal tento nález:

„Základné právo E. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 381/00 porušené bolo.

Okresnému súdu v Bardejove v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 381/00 konať bez zbytočných prieťahov.

Sťažovateľke priznáva odškodnenie.“

2. Pretože podanie v predloženej podobe nemalo predpísané náležitosti podľa § 20 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd vyzval sťažovateľku listom z 2. júna 2005, aby odstránila nedostatky svojho podania tak, aby zodpovedalo ustanoveniam § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde, najmä aby v lehote 20 dní od doručenia výzvy pripojila splnomocnenie pre jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom advokátom, ako aj aby ústavnému súdu oznámila, či vyčerpala aj právne prostriedky nápravy podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 80/1992 Zb.“).

Sťažovateľka na uvedenú výzvu reagovala zaslaním plnomocenstva pre advokátku JUDr. E. H., B., ktorá vo vzťahu k otázke, či sťažovateľka využila aj uvedené právne prostriedky nápravy, uviedla, že *„jej bývalý právny zástupca vzhľadom na skutočnosť, že sa v osobe žalovaného, bývalého manžela jedná o známeho podnikateľa, aktívneho aj mimo podnikania, riešil urýchlenie sporu ústne“*; toto tvrdenie však žiadnym spôsobom nedokumentovala.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovateľ preukázal aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má právo podľa § 17 a nasl. zákona č. 80/1992 Zb. [s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení

niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“)], t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi prvostupňového súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Preto ústavný súd o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona č. 80/1992 Zb. v spojení so zákonom č. 757/2004 Z. z., alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Podľa názoru ústavného súdu sa podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb. v spojení s § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. naďalej, aj po nadobudnutí účinnosti nového čl. 127 ústavy, zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Vzhľadom na to, že sťažovateľka - ktorá je kvalifikovane právne zastúpená – ani na výzvu ústavného súdu relevantným spôsobom nepreukázala (napr. fotokópiou úradného záznamu), že predsedovi súdu podala sťažnosť na prietahy v konaní, pričom právnu zástupkyňou uvádzanú skutočnosť, že „*sa v osobe žalovaného, bývalého manžela jedná o známeho podnikateľa, aktívneho aj mimo podnikania*, nemožno považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré takúto sťažnosť nepodala, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodiť ani z obsahu jej sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde),

ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 17 a nasl. zákona č. 80/1992 Zb. (s účinnosťou od 1. apríla 2005 podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z.) neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľky priznaného jej podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť pre jej neprípustnosť. Ústavný súd pritom prihliadol aj na ustanovenie § 25 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb., podľa ktorého „sťažnosť musí byť vybavená do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia“, teda už aj z tohto dôvodu mal byť o prípadnej sťažnosti sťažovateľky spísaný na okresnom súde úradný záznam.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že jeho predmetné rozhodnutie neznamena prekážku rozhodnutej veci v zmysle § 24 písm. a) v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, takže v prípade, že by vyšlo najavo, že kvalifikované využitie uvedených právnych prostriedkov nápravy by sa v danej veci ukázali neúčinnými, sťažovateľke zostáva zachovaná možnosť domáhať sa ochrany svojich označených základných práv a slobôd novým návrhom na začatie konania pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2005